

انرژی



برق در اروپا ارزان شد

شاخص قیمت برق در اروپا تحت تأثیر نشانه‌های مثبتی از اقتصاد و همچنین فروکش کردن بحران‌های گاز و نیروی هسته‌ای، به پایین‌ترین رکورد دو سال گذشته سقوط کرد. به گزارش «ایران اقتصادی»، عرضه فراوان‌تر گاز طبیعی مایع (الی‌ان‌جی)، منبع باثباتی از سوخت برای بسیاری از نیروگاه‌های اروپا فراهم کرده است. همزمان، تعمیرات گسترده راکتورهای هسته‌ای فرانسه که حدود دو سوم از برق این کشور را تأمین می‌کنند، نگرانی‌ها نسبت به کمبود تأمین برق را کمتر کرده است. کاهش مستمر قیمت برق، مایه آسودگی خاطر بخش صنعتی ناخوش احوال اروپاست که در بحبوحه هزینه‌های بسیار بالای تولید، هشدارهای شدیدی داده است. افزایش هزینه‌های برق، کسب و کارها و خانوارها را واداشته است مصرف انرژی خود را کاهش دهند بخصوص که تورم در کل اقتصاد، بیدار می‌کند. برق برای تحویل در سال آینده در آلمان، سه‌شنبه هفته جاری به ۱۱۰.۱۸ یورو به ازای هر مگاوات ساعت نزول کرد که پایین‌ترین قیمت از نوامبر سال ۲۰۲۱ میلادی بود. قرارداد مشابه در فرانسه هم به رکورد پایینی رسید اما هر دو شاخص دو برابر سطح قیمتی مانده‌اند که پیش از ناترازی‌های عرضه وجود داشت.

بر اساس گزارش ایسنا از بلومبرگ، هزینه‌ها به حدی که بسیاری از بخش‌های انرژی‌پر امیدوار بودند، کاهش پیدا نکردند. شورای صنعت شیمیایی اروپا ماه گذشته اعلام کرد این بخش هنوز احیایی را مشاهده نکرده و تقاضا برای مواد شیمیایی رو به کاهش است. هلث دیوهرست، تحلیلگر بلومبرگ نیو انرژی فاینانس نوشت: توافق خرید برق شرکتی که مصرف‌کنندگان بزرگ با شرکت‌های برق متعددی می‌کنند، کاهش قیمت داشته‌اند اما با سطح قیمت پیش از بحران انرژی این منطقه، همچنان فاصله زیادی دارند. بنابراین خریداران مجبورند خود را با واقعیت جدید قیمت‌های بالا وفق دهند.

نرخ سود



نرخ بهره در ترکیه

به ۴۰ درصد افزایش یافت

بانک مرکزی ترکیه تصمیم گرفت برای ششمین بار طی ماه‌های اخیر و با هدف حمایت از ارزش لیر این کشور، نرخ بهره را افزایش دهد تا این بار از ۳۵ درصد به ۴۰ درصد رسیده باشد. به گزارش «نیران اقتصادی»، در بیانیه‌ای که از سوی بانک مرکزی ترکیه منتشر شد، آمده است: تصمیم گرفته شد تا نرخ بهره ۵۰۰ واحد افزایش یابد تا به ۴۰ درصد برسد. بانک مرکزی ترکیه در نشستاتی که در اواخر اکتبر گذشته (۶ آبان ماه) برگزار کرده بود، نرخ بهره را از ۳۰ درصد به ۳۵ درصد افزایش داده بود، آن هم پس از آن که تورم در ماه گذشته در ترکیه به ۶۱.۵۳ درصد رسیده بود. طبق گزارش فارس از آناتولی، بانک مرکزی ترکیه در ژوئن گذشته (خرداد ماه و با روی کار آمدن دولت جدید ترکیه) اعلام کرد که به تدریج سیاست‌های پولی را تا زمانی که شاخص‌های تورم بالا تغییر کند، ادامه خواهد داد.



بانک جهانی: «دهه سوخته» اقتصاد ایران در دولت‌های یازدهم و دوازدهم

بانک جهانی با اشاره به رشد سالانه منفی ۰٫۶ درصدی تولید ناخالص داخلی سرانه ایران طی ۸ ساله دولت روحانی و دو سال قبل از آن، از این سال‌ها با عنوان دهه سوخته اقتصاد ایران یاد کرد

ترجمه

مؤلفه تعیین‌کننده‌ای در حساب‌های جاری هستند و وقتی قیمت نفت پایین می‌آید، دولت مجبور است برای مقابله با کسری بودجه هزینه‌هایی را کاهش دهد. همچنین تحریم‌ها نیز اثر زیان‌باری بر تولید ناخالص داخلی و سطح رفاه مردم داشته است. این فقدان رشد، با تورم و تحلیل رفتن قدرت خرید همراه بوده است. درآمدها طی سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۰ میلادی منتشر کرده و از این سال‌ها که دوره ۸ ساله دولت روحانی را شامل می‌شود با عنوان دهه سوخته یاد کرده است. این نهاد بین‌المللی در گزارش خود نوشته است: در دهه گذشته میلادی، اقتصاد ایران از یک دهه سوخته رشد اقتصادی رنج برده است. به‌طور متوسط، تولید ناخالص داخلی سرانه ایران طی سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۰ میلادی هر سال منفی ۰٫۶ درصد رشد کرده است. هر یک درصد افزایش در تولید ناخالص داخلی سرانه باعث کاهش ۱٫۵۶ درصدی در نرخ فقر می‌شود. اگر به جای رشد منفی سالانه ۰٫۶ درصدی تولید ناخالص داخلی سرانه طی این سال‌ها شاهد رشد مثبت ۰٫۶ درصدی در این زمینه بودیم، نرخ فقر در ایران طی این سال‌ها ۷٫۹ درصد کاهش یافته بود.

نرخ بیکاری بالای ۱۰ درصد باقی ماند

دولت ایران با وجود تلاش‌هایش برای گسترده کردن درآمدهای مالیاتی، وابستگی سنگینی به درآمدهای نفتی طی این دوره داشته است. صادرات نفت

اذعان بانک جهانی به پیشرفت قابل توجه ایران در مبارزه با فقر پس از انقلاب

بانک جهانی با اذعان به دستاوردهای انقلاب اسلامی در مبارزه با فقر نوشت: ایران از زمان انقلاب سال ۱۹۷۹ میلادی به پیشرفت قابل توجهی در کاهش فقر دست یافته است. در حالی که نرخ فقر در اواخر دهه ۱۹۸۰ و پس از جنگ با عراق ۴۰ درصد بود، این رقم در اوایل دهه ۲۰۰۰ به ۲۰ درصد کاهش یافت. کاهش فقر در این دوره با پیشرفت قابل توجه در بحث توسعه انسانی و دسترسی به خدمات بوده است. همچنین شاهد توسعه تحسین برانگیزی در بخش فرصت‌های آموزشی بوده‌ایم.

۱۰ میلیون نفر در دهه گذشته گرفتار فقر شدند

اما در دهه گذشته حدود ۱۰ میلیون ایرانی گرفتار فقر شده‌اند. بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۰ میلادی نسبت جمعیت فقیر ایران از کل جمعیت فقیر کشورهای با درآمد متوسط به بالا از ۲۰ درصد به ۲۸٫۱ درصد افزایش یافته است، یعنی ۹٫۵ میلیون ایرانی در این دوره گرفتار فقر شده‌اند. نه تنها تعداد ایرانی‌های فقیر در این دوره افزایش یافته بلکه سطح محرومیت‌آنها نیز بیشتر شده است. نیمی از ایرانی‌ها با خطر افتادن در فقر مواجه شده‌اند. خطر گرفتار شدن در فقر در آینده نزدیک بیشتر از یک به پنج است که ۱۰ درصد نسبت به سال ۲۰۱۱ افزایش یافته است. ایران در مقایسه

با کشورهای دیگر یکی از بدترین عملکردها را در مبارزه با فقر طی دهه گذشته داشته است. این کشور در سال ۲۰۱۱ در میان ۲۵ کشور با درآمد متوسط به بالا رتبه ۱۸ را از نظر فقر داشت اما در سال ۲۰۲۰ یک پله نزول کرد و در رتبه ۱۷ قرار گرفت.

کاهش سالانه ۲ درصدی مصرف خانوارهای دهک‌های پایین

بر اساس تحلیل بانک جهانی، رشد فقر در ایران طی سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۰ میلادی ناشی از فقدان رشد اقتصادی و نابرابری‌های ساختاری بوده است. اگر طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۷ رشد مصرف خانوارها در میان همه اقشار جامعه برابر بود، فقر ۲٫۷ درصد کاهش می‌یافت. خانوارهایی که در ۴۰ درصد پایینی هرم مصرف قرار گرفته‌اند، هیچ منفعتی از دوره‌های نادر رشد اقتصادی نبرده‌اند. با توجه به الگوهای مصرفی می‌توان گفت خانوارهای فقیر در دوره‌های رکود بیشترین ضرر را کرده‌اند و در دوره‌های رشد از حداقل بهره‌برخوردار شده‌اند. خانوارهای دهک‌های پایین با کاهش سالانه دو درصدی در مصرف خود طی دهه ۲۰۲۰ مواجه شده‌اند و این در حالی است که میزان کاهش مصرف خانوارهای ثروتمند یک درصد در سال بوده است.

پاک شدن رشد ۵۵۲ درصدی دستمزدها با گرانی و تورم

دستمزد واقعی و درآمدهای شخصی طی

این دهه تحت تأثیر تورم تحرک نداشته است و فقط دو دهک بالا با رشد واقعی درآمدها طی این مدت مواجه بوده‌اند. در حالی که متوسط دستمزد خانوارها طی دهه ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۰ میلادی بالغ بر ۵۵۲ درصد

افزایش یافته اما رشد واقعی دستمزد تنها ۱۰ درصد بوده است. میزان رشد دستمزد کار ساعتی نیز ۱۶ درصد بوده است. درآمد افراد دارای کار شخصی نیز در این دوره تقریباً ثابت باقی مانده است. نکته قابل توجه آن است که هرزمانی که دستمزد واقعی (منهای تورم) افزایش داشته، شاهد افزایش ساعت‌های کار توسط کارگران و کارمندان بوده‌ایم و برعکس با کاهش قدرت خرید دستمزد، کارگران ترجیح داده‌اند به جای کار بیشتر، استراحت بیشتری داشته باشند. نگاهی به وضعیت درآمدی بخش‌های مختلف جامعه نشان می‌دهد درآمد کارمندان در دوره‌های رونق اقتصادی افزایش بیشتری داشته و در دوره‌های رکود کاهش کمتری داشته است. این وضعیت برای کارگران معکوس بوده است. بنابراین افزایش فقر ناشی از رکود درآمدی در آن بخش‌های اقتصادی بوده است که فقیرترین‌ها کار می‌کنند. نرخ تورم بویژه تورم مواد غذایی در سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۳ و دوباره در سال‌های ۲۰۱۹-۲۰۲۰ تقریباً دوبرابر شد. افزایش قیمت مواد غذایی بیشتر از همه به فقیرترین‌ها ضربه زده است. دو دهک پایینی در سال ۲۰۲۱-۲۰۲۰ بیش از ۴۵ درصد بودجه خود را صرف غذا کرده‌اند و این رقم برای دو دهک بالایی ۲۶ درصد بوده است. به هر حال فقر در کشور افزایش یافته و گستره جمعیتی فقرا مشخص‌تر شده است. خانوارهای فقیر بزرگ‌تر هستند و به دلیل داشتن بچه‌های بیشتر نرخ وابستگی اقتصادی بالاتری دارند. در خانوارهایی که زن سرپرست خانوار است، احتمال بیشتری دارد گرفتار فقر شوند و این احتمال در طول زمان افزایش یافته است. تقریباً نیمی از زنانی که سرپرست خانوار هستند، هیچ سوادی ندارند و این مسأله درآمدزایی آنها را محدود کرده است. در حالی که سطح آموزش در میان همه اقشار افزایش یافته اما افراد فقیر همچنان از سطح آموزشی پایین‌تری برخوردارند. آن‌هایی که کمترین سطح آموزشی را دارند با بیشترین آسیب‌پذیری در مواقع رکود اقتصادی مواجه هستند.

خانوار ایرانی کوچک‌تر و جمعیت پیرتر شد

بانک جهانی در بخش دیگری از گزارش خود به پیر شدن جمعیت ایران و رشد سریع شهرنشینی اشاره کرده و نوشته است: مهاجران روستایی در جست‌وجوی فرصت‌های اقتصادی به مناطق شهری نقل مکان می‌کنند. نرخ جمعیت شهری که در سال ۲۰۱۱ بالغ بر ۷۱ درصد بود در سال ۲۰۲۰ به ۷۵٫۵ درصد افزایش یافته است. هر سال تقریباً یک درصد نیروی کار به یک شهر جدید نقل مکان می‌کند که نشانگر سطح بالای تحرک اقتصادی است. با این تحولات، خانوار ایرانی کوچک‌تر شده است. طی دهه گذشته متوسط اندازه خانوار ایرانی از ۳٫۸ نفر به ۳٫۴ نفر کاهش یافته است. نرخ باروری کاهش یافته و از ۱٫۸ بچه برای هر زن به ۱٫۷ بچه رسیده است. از سوی متوسط جمعیت ایرانی پیرتر شده و سن متوسط از ۲۹ سال در سال ۲۰۱۰ به ۳۴ سال در سال ۲۰۲۰ رسیده است. بر این اساس، خانوار ایرانی در حال تحلیل رفتن است. این بدان معناست که ایران با پنجره‌ای در حال بسته شدن در بحث جمعیت فعال روبه‌رواست.

بانک جهانی در پایان گزارش خود نوشته است، مدیریت بهتر درآمدهای نفتی و تداوم تلاش‌ها برای تنوع بخشیدن به اقتصاد می‌تواند به رفع این مشکلات در آینده کمک کند. توجه به عوامل ایجاد تورم نیز تضمین می‌کند که درآمدهای افراد با افزایش قیمت‌ها تحلیل‌نروند.

انرژی

تولید نفت ونزوئلا افزایش یافت



تولید نفت ونزوئلا در مسیر احیا قرار گرفته و به ۸۵۰ هزار بشکه در روز افزایش یافته است. به گزارش «ایران اقتصادی»، وزارت نفت ونزوئلا در بیانیه‌ای اعلام کرد، تولید نفت این کشور از ۷۸۶ هزار بشکه در روز در اکتبر، به ۸۵۰ هزار بشکه در روز رشد کرده است. اریک پرز، معاون وزیر نفت ونزوئلا در گفت‌وگو با خبرنگاران در حاشیه کنفرانس نفت کاراکاس، گفت: روند احیای تولید رو به بهبود است و بر آغاز صادرات گاز طبیعی از پروژه میدان فراساحلی دراگون با کشور ترینیداد و توباگو، تأکید کرد. ونزوئلا که صاحب بزرگترین ذخایر قطعی نفت در جهان است، در حال حاضر با دولت ترینیداد در خصوص میدان دراگون، مشغول مذاکره است. طبق گزارش فوربس، بازرگانان نفت از زمانی که واشنگتن تحریم‌ها علیه ونزوئلا را در اکتبر، تسهیل کرد، به خرید نفت این کشور آمریکای جنوبی شتافته‌اند. چهار مجوز برای شرکت‌های خدمات میدان نفتی تمدید شده که به آنها اجازه می‌دهد تا ۱۶ مه سال ۲۰۲۴ میلادی، دارایی‌های خود در ونزوئلا را حفظ کنند و مذاکره با شرکت‌های بین‌المللی برای کمک به افزایش تولید نفت این کشور را به‌دنبال داشته است. طبق گزارش ایسنا از اوپل پرایس، چند هفته پس از رفع موقتی تحریم‌های آمریکا علیه ونزوئلا، شرکت‌های بزرگ بازرگانی نفت، به سرعت به بازی برگشتند و قراردادهایی با واسطه‌های مورد تأیید شرکت نفتی دولتی PDVSA ونزوئلا، برای خرید نفت این کشور منعقد کردند. گروه ویتول که بزرگترین شرکت بازرگانی نفت جهان است، یک ابرنفتکش برای بارگیری نفت ونزوئلا کرایه کرده است.



صادرات ۲۰ میلیون دلاری پسته ایران

به چین صادرات ۲۰ میلیون دلاری پسته ایران از سوی دیگر آمار گمرک چین نشان می‌دهد، این کشور نیز در ۹ ماهه سال جاری میلادی ۲۰ میلیون دلار پسته از ایران وارد کرده است که ۱۸ میلیون دلار مربوط به پسته در ۲ و ۲ میلیون دلار مغز پسته بوده است. صادرات پسته ایران به چین در این دوره با کاهش ۵۹ درصدی نسبت به مدت

صادرات ۶۷ میلیون یورو پسته به اروپا

آمارهای یورواستات از صادرات ۶۷ میلیون یورویی پسته ایران به اروپا در ۹ ماه سال جاری میلادی حکایت دارد

ترجمه

اروپا صادر کرده بود.

ایران دومین صادرکننده پسته به اروپا

بر اساس این گزارش، ایران پس از آمریکا دومین صادرکننده پسته به اروپا در ماه‌های ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۳ میلادی بوده است. آمریکا در این دوره ۴۳۹ میلیون یورو پسته به اروپا صادر کرده است. صادرات پسته آمریکا به اروپا نیز در این دوره با کاهش ۱۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده است. آمریکا در ۹ ماهه سال قبل ۵۲۹ میلیون یورو پسته به اروپا صادر کرده بود.

آلمان مشتری اول پسته ایران در اروپا

آلمان مهم‌ترین خریدار پسته ایران در اروپا طی ۹ ماهه ۲۰۲۳ بوده است. ۷۰ درصد کل پسته صادراتی ایران به اروپا در این دوره به مقصد آلمان بوده است. آلمان ۴۷ میلیون یورو پسته ایران را در ماه‌های ژانویه تا سپتامبر ارسال وارد کرده است.